

Inkludera Lag-SM i Stora-SM och lägg ner tävlingen i dagens format – motion till Svensk Friidrotts årsmöte, 2016

Bakgrund: Lag-SM är i dagens format ett ointressant och obetydlig inslag i SM kalendern. Till att börja med gör dagens upplägg det mer eller mindre omöjligt för en annan än de stora (rika) klubbarna att vinna. Formatet gör att man bara kan "göra bort sig" i ett fåtal grenar. Det är få klubbar förunnat att ens ha idrottare i alla grenar, allt mindre att ha starka kort där. De klubbar som klarar av att konkurrera på riktigt blir då endast de klubbar som har råd att ha ett fullt, bra lag. Hur intressant är det att varje år se samma 3-4 klubbar slåss om titeln?

Att tävlingen har blivit ointressant har om inte annat märkts på åskådarna (eller bristen på dessa). T.o.m. friidrottare själva har svårt att intressera sig för tävlingen. Formatet är oattraktivt. Det är långt mellan grenarna (av ingen uppenbar anledning) och nivåskillnaderna på idrottarna gör vissa grenar nästintill parodiska att se på. När diskuskastare kastar slägga, spjutkastare springer hinder och "Vakant" startar i flera grenar förstår man att något måste göras.

Inte ens friidrottare från tävlande klubbar själva är speciellt intresserade av att tävla. Den ena ursäkten efter den andra hör man för att "slippa" tävla. Det är också förståeligt. För en friidrottare på landslagsnivå ger det väldigt lite att springa/hoppa/kasta mot konkurrenter som ofta är många klasser sämre, speciellt när "belöningen" är ett mästerskapstecken som är ointressant för de flesta utom ett fåtal klubbordföranden.

Förslag: Jag föreslår att Lag-SM inkluderas i Stora-SM. Klubbar ges poäng för individuella placeringar i befintliga grenar enligt den modell som används vid amerikanska universitetstävlingar. 1:a plats ges 10 poäng, 2:a plats 8 poäng, 3:e plats 6 poäng, 4:e plats 5 poäng (sedan en poäng mindre per placering). De åtta första i varje gren på Stora-SM vinner alltså poäng till sin klubb. På 4x200m (vilket finns med på Stora-SM) ges poäng enligt samma modell, men bara ett lag per klubb kan ta poäng. Vid delad placering delar de två aktiva på poängen mellan dessa två placeringar (exempel: vid delad andra plats så delar de två aktiva på $8+6=14$ poäng, dvs. 7 poäng var). Lag som slutar på samma lagpoäng delar den platsen. Vid oavgjort för första platsen i lagtävlingen kan flest 1:a platser användas som skiljepoäng, följt av flest 2:a platser osv. tills ett vinnande lag kan utses. Det lag som har flest poäng efter avslutat Stora-SM utses till Svenska Lagmästare i friidrott. Alla klubbar med deltagare vid Stora-SM är med i lagtävlingen.

Fördelar:

- Klubbar som inte har starka kort i alla grenar har större chans att hävda sig i lagtävlingen. Dagens format ger alltför många nackdelar till klubbar utan den bredd som stora klubbar kan "köpa" sig. Man kan helt sakna aktiva i vissa grenar utan att för den delen nödvändigtvis ha förlorat. Dagens format reflekterar inte heller att en klubb kan vara mycket stark i en viss gren. T.ex. kan man ha flera bra kulstötare, men bara en kan

stöta kula på Lag-SM, eller flera bra höjdhoppare där bara en kan tävla på Lag-SM. Lag-SM tar alltså inte hänsyn till den bredd en klubb kan ha i en gren/grengrupp på samma sätt som den av mig föreslagna lagtävlingen gör. Alla klubbar får också chansen att vara med. Även de mindre klubbarna utan chans på framskjuten placering kan på lika villkor tävla mot lokalkonkurrenten eller mäta krafterna med klubbar av samma storleksordning.

- För åskådare ger det en extra grej att hålla koll på under SM-helgen. Med snabbt uppdaterade resultatlistor och lagställning kan åskådare också följa en kamp klubbar emellan, och inte bara aktiva emellan. Istället för att i brant uppförsbacke kämpa för att dra åskådare till ett oattraktivt Lag-SM, varför inte bara inkludera Lag-SM i Stora-SM där åskådare redan finns? Kanske kan det här formatet till och med öka antalet åskådare till det som bör och ska vara den mest intressanta friidrottstävlingen varje år för svenska friidrottssupportrar.
- Formatet ser till att varje gren håller högsta klass. Istället för att "tvinga" alla de bästa att vara med på en lågklassig tävling i början på sommaren kan de istället vara med på en tävling som de ändå skulle deltagit i (samt i toppform). Istället för att se lopp med 6 st. deltagare av väldigt varierande kvalitet får vi se alla de bästa ställas mot varandra (som brukligt på ett SM) där också lagpoäng står på spel som en extra krydda.
- Det finns också en ekonomisk faktor att beakta. För en klubb som mönstrar ett herr- och damlag, övernattar en natt på tävlingsorten samt står för 2-3 måltider och resa bör totalkostnaden för mästerskapet landa i storleksordningen hundratusen kronor. Det inkluderar inte missad arbetstid för de många ideella tränarna i deltagande klubbar samt de funktionärer som ställer upp för att arrangera tävlingen. Svenska Friidrottsförbundets kostnad för att arrangera tävlingen lär inte heller vara obetydlig. Genom att slå ihop Lag-SM med Stora-SM kan alla dessa kostnader sparas. Kostnaden för administrera lagtävlingen under Stora-SM lär vara obetydlig i sammanhanget.

Nackdelar:

- Det är inte säkert att förslaget råder bot på de stora klubbarnas dominans, i alla fall inte kortsiktigt.

Reflektion:

Lag-SM har en lång tradition, men för att utveckla friidrotten måste man våga rucka på de traditioner som håller tillbaka utveckling. Genom att inkludera en lagtävlingen i Stora-SM sparar klubbar och förbund pengar, medan chansen ges till ett nytt koncept som kan utveckla svensk friidrott i en positiv riktning. Svensk friidrott förtjänar en riktig lagtävling under de största och viktigaste mästerskap vi har.

Jag yrkar...

-att Svenska Friidrottsförbundet lägger ner Lag-SM i dagens format och istället inkluderar lagmästerskapet som en lagtävling under Stora-SM

Würzburg, Tyskland, den 15 januari 2016.

Elmar Engholm
Studerande